

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 92/21

Luksemburg, 3 czerwca 2021 r.

Wyrok w sprawie C-784/19

„TEAM POWER EUROPE” EOOD / Direktor na Teritorialna direktsia na
Natsionalna agentsia za prihodite – Varna

Agencja pracy tymczasowej, aby mogła być uznana za „normalnie prowadzącą [...] swą działalność” w państwie członkowskim, powinna wykonywać znaczną część jej działalności związanej z udostępnianiem pracowników na rzecz przedsiębiorstw użytkowników mających siedzibę i wykonujących działalność na terytorium wspomnianego państwa członkowskiego

Wykonywanie działalności związanej z doborem i rekrutacją pracowników tymczasowych w państwie członkowskim, w którym agencja pracy tymczasowej ma siedzibę, nie wystarcza do uznania tej agencji za wykonującą w tym państwie „znaczną część działalności”

W 2018 r. obywatel bułgarski zawarł umowę o pracę z Team Power Europe, spółką prawa bułgarskiego świadcząca usługi w zakresie pracy tymczasowej oraz pośrednictwa w zatrudnieniu w Bułgarii i w innych państwach. Na mocy tej umowy pracownik ten został udostępniony przedsiębiorstwu-użytkownikowi mającemu siedzibę w Niemczech. Między 15 października a 21 grudnia 2018 r. miał on wykonywać pracę pod bezpośrednim kierownictwem i kontrolą tego niemieckiego przedsiębiorstwa.

Mając na względzie, po pierwsze, że bezpośredni związek między Team Power Europe a zainteresowanym pracownikiem nie został utrzymany, i po drugie, że przedsiębiorstwo to nie wykonywało znacznej części działalności na terytorium Bułgarii, służby skarbowe w mieście Varna oddaliły wniosek Team Power Europe o wydanie zaświadczenia A 1 potwierdzającego, że w okresie udostępnienia do wspomnianego pracownika ma zastosowanie ustawodawstwo bułgarskie z zakresu zabezpieczenia społecznego. Według tych służb sytuacja tego pracownika nie jest objęta zakresem stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004¹, na mocy którego to ustawodawstwo bułgarskie miałoby zastosowanie. Zażalenie złożone w trybie administracyjnym przez spółkę Team Power Europe na decyzję służb skarbowych zostało oddalone.

W tym kontekście Administrativen sad – Varna (sąd administracyjny w Warnie, Bułgaria), rozpoznający skargę o stwierdzenie nieważności decyzji oddalającej to zażalenie złożone w trybie administracyjnym, skierował do Trybunału pytanie dotyczące istotnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ocenie, czy agencja pracy tymczasowej wykonuje co do zasady „znaczną część działalności, innej niż działalność związana z samym zarządz[a]niem wewnętrznym” na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę, w rozumieniu art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009², w którym uściślono znaczenie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004. Spełnienie

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2004, L 166, s. 1), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. (Dz.U. 2012, L 149, s. 4) („rozporządzenie nr 883/2004”). Ścisłej rzecz ujmując, zgodnie z art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia „[o]soba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie prowadzi tam swą działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie jest wysłana, by zastąpić inną delegowaną osobę”.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2009, L 284, s. 1). Zgodnie z art. 14 ust. 2 tego rozporządzenia „[d]o celów stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego sformułowanie »który normalnie tam prowadzi swą działalność« odnosi się do pracodawcy zazwyczaj prowadzącego znaczną część działalności, innej niż działalność związana z samym zarządzaniem wewnętrznym, na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę, z uwzględnieniem

tego wymogu przez spółkę Team Power Europe warunkuje bowiem możliwość stosowania tego ostatniego przepisu w tej sprawie.

W wyroku wydanym w składzie wielkiej izby Trybunał wyjaśnił, w odniesieniu do agencji pracy tymczasowej, zakres użytego w tym przepisie pojęcia pracodawcy „normalnie prowadzącego [...] swą działalność” w państwie członkowskim, które to pojęcie uściślono w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009.

Ocena Trybunału

Trybunał przeprowadził przede wszystkim wykładnię językową tego ostatniego przepisu i wskazał, że agencja pracy tymczasowej charakteryzuje się tym, że wykonuje całą działalność polegającą na doborze i rekrutacji pracowników tymczasowych, a także udostępnianiu ich przedsiębiorstwom-użytkownikom. W tym względzie Trybunał wskazał, iż – pomimo że działalności związanej z doбором i rekrutacją pracowników tymczasowych nie można zakwalifikować jako „działalności związanej z samym zarządz[a]niem wewnętrznym” w rozumieniu tego przepisu – wykonywanie tej działalności w państwie członkowskim, w którym taka agencja ma siedzibę, nie wystarcza, aby uznać ją za wykonującą w tym państwie „znaczną część działalności”. Działalność polegająca na doborze i rekrutacji pracowników tymczasowych ma bowiem jedynie na celu umożliwienie późniejszego udostępniania przez tę agencję takich pracowników przedsiębiorstwom-użytkownikom. W tym względzie Trybunał wskazał, że o ile dobór i rekrutacja pracowników tymczasowych przyczyniają się wprawdzie do wytworzenia obrotu realizowanego przez agencję pracy tymczasowej, ponieważ taka działalność stanowi niezbędny etap poprzedzający późniejsze udostępnianie takich pracowników, o tyle jedynie udostępnianie tych pracowników przedsiębiorstwom-użytkownikom w ramach wykonania umów zawartych w tym celu z tymi ostatnimi faktycznie generuje ten obrót. Dochody takiej agencji są bowiem uzależnione od kwot wynagrodzenia wypłacanego pracownikom tymczasowym, których udostępniono przedsiębiorstwom-użytkownikom.

Następnie, w odniesieniu do kontekstu, w jaki wpisuje się ten przepis, Trybunał przypomniał, że przypadek, w którym pracownik delegowany w celu wykonywania pracy w innym państwie członkowskim nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego stanowi odstępstwo od ogólnej reguły, zgodnie z którą osoba wykonująca pracę najemną lub działalność na własny rachunek w państwie członkowskim podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego³. W konsekwencji przepis regulujący taki przypadek powinien być interpretowany ściśle. Z tej perspektywy ta reguła stanowiąca odstępstwo nie może mieć zastosowania do agencji pracy tymczasowej, która wcale nie udostępnia w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, lub co najwyżej udostępnia w sposób nieistotny, pracowników przedsiębiorstwom-użytkownikom, które także mają w nim siedzibę. Ponadto użyte w dyrektywie 2008/104⁴ definicje pojęć „agencji pracy tymczasowej” i „pracownika tymczasowego” – w zakresie, w jakim wynika z nich cel działalności agencji pracy tymczasowej – również potwierdzają wykładnię, zgodnie z którą taka agencja może być uznana za wykonującą w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, „znaczną część działalności” jedynie, jeśli wykonuje ona w nim istotną działalność polegającą na udostępnianiu tych pracowników przedsiębiorstwom-użytkownikom mającym siedzibę i prowadzącym działalność w tym samym państwie członkowskim.

Wreszcie, odnośnie do celu realizowanego w rozpatrywanym przepisie, Trybunał stwierdził, że na odstępstwo określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, stanowiące możliwość przyznanej przedsiębiorstwom korzystającym ze swobodnego świadczenia usług, nie mogą powoływać się agencje pracy tymczasowej kierujące swą działalnością polegającą na udostępnianiu pracowników tymczasowych wyłącznie lub zasadniczo do jednego lub większej liczby państw członkowskich innych niż państwo, w którym agencje te mają swoją siedzibę. Odmienne

wszystkich kryteriów charakteryzujących działalność prowadzoną przez dane przedsiębiorstwo. Odnośne kryteria muszą zostać dopasowane do specyficznych cech każdego pracodawcy i do rzeczywistego charakteru prowadzonej działalności”.

³ Ustanowionej w art. 11 ust. 3 lit. a) rozporządzenia nr 883/2004.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. 2008, L 327, s. 9).

rozstrzygnięcie stwarzałoby ryzyko zachęcenia tych agencji do *forum shopping* poprzez wybór siedziby w państwie członkowskim mającym najkorzystniejsze ustawodawstwo w zakresie zabezpieczenia społecznego. Wreszcie, takie rozstrzygnięcie stwarzałoby ryzyko obniżenia poziomu ochrony zapewnianego przez systemy zabezpieczenia społecznego państw członkowskich. Ponadto Trybunał podkreślił, że przyznanie tym agencjom takiej możliwości skutkowałaby, w ramach różnych możliwych form zatrudnienia, zakłóceniem konkurencji na rzecz korzystania z pracy tymczasowej w porównaniu z przedsiębiorstwami rekrutującymi bezpośrednio swoich pracowników, którzy podlegaliby systemowi zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym pracują.

Trybunał wywiódł z powyższego, że **agencja pracy tymczasowej mająca siedzibę w państwie członkowskim musi – aby mogła być uznana za „normalnie prowadzącą [...] swą działalność” w tym państwie członkowskim – istotną część swojej działalności polegającej na udostępnianiu pracowników tymczasowych wykonywać na rzecz przedsiębiorstw-użytkowników mających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium wspomnianego państwa członkowskiego.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793